

Durf te handelen. Een netwerkdag voor een inclusieve en diverse lerarenkamer¹

RIET NACKOM

DURF TE HANDELEN

EEN NETWERKDAG VOOR EEN
INCLUSIEVE EN DIVERSE LERAARSKAMER
vrijdag 12 mei - Aeropolis - Schaarbeek

Hoe divers de doorsnee lerarenkamer is, is al vaak in kaart gebracht. Het resultaat blijft teleurstellend voor diversiteit in al haar vormen: etnisch-culturele achtergrond, gender, socio-economische achtergrond, personen met een beperking ...

Een diverse samenstelling van leraren-teams heeft nochtans een positieve impact op de onderwijskwaliteit, zowel voor het schoolteam als voor de leerlingen. In een divers lerarenkorps komen meer denkkaders met elkaar in contact waardoor stereotypen en vooroordelen verminderen. Het creëert ook bij leerlingen een openheid naar andere bevolkingsgroepen, culturen of tradities. De leerlingenpopulatie is over heel Vlaanderen diverser geworden. Leerlingen hebben daardoor meer nood aan brugfiguren en rolmodellen. Die kunnen de schooluitval van de kwetsbaardere leerlingen verminderen en zelfs de doorstroom van diverse jongeren naar de lerarenopleiding stimuleren. Redenen genoeg om de bestaande drempels weg te werken en in te zetten op meer diversiteit in onze lerarenkamers.

Sandra Rosvelds, directeur Onderzoek en Ontwikkeling bij Beweging.net, maakte samen met Elke Emmers, professor Inclusief en Excellent onderwijs aan de UHasselt, duidelijk dat de grens van de vrijblijvendheid bereikt is. De diversiteit werd in kaart gebracht, de stand van zaken werd opgemeten. Nu is het hoog tijd om over te gaan tot handelen. Het volstaat niet meer om diversiteit en inclusie op te nemen in missieteksten en visieteksten en er verder amper iets mee te doen.

Tijd voor actie dus. "Durf te handelen", dat was de inzet van de Netwerkdag voor

een inclusieve en diverse lerarenkamer. Waaraan denken we dan?

Professor Emmers identificeert acties op micro-, meso- en macro niveau. De individuele leraar kan werken aan een verhoogde bewustwording over de eigen (onbewuste) vooroordelen. Zijn er leerlingen die elke keer als laatste gekozen worden bij een groepswerk? Zijn er leerlingen die we systematisch onderschatten? Stimuleer bij leraren reflectie om stereotypen en bevooroordeelde gedachten te doorbreken en moedig hen aan om inclusieve lesmethoden en leermaterialen te gebruiken.

Stimuleer bij leraren reflectie om stereotypen en bevooroordeelde gedachten te doorbreken en moedig hen aan om inclusieve lesmethoden en leermaterialen te gebruiken.

Scholen kunnen kiezen voor interculturele uitwisselingen en samenwerking met andere scholen. Ze kunnen mentorshipprogramma's implementeren om nieuwe leraren te ondersteunen en de diversiteit te bevorderen. Een (startende) leraar die overweegt het onderwijs te verlaten, zouden we moeten aanspreken. Toxische culturen moeten we doorbreken. Versterk het diversiteitsbeleid met aandacht voor het aanwerven en behoud van diverse leraren.

Bij acties op macroniveau kan je denken aan het bevorderen van een inclusief beleid op nationaal niveau met aandacht voor het verminderen van ongelijkheden in het onderwijs. Onderwijsinstellingen kunnen samenwerken om de onderwijscurricula te herzien en inclusievere inhoud op te nemen. Op beleidsniveau kan je kiezen voor investeringen in een gelijke toegang tot onderwijs en middelen voor alle studenten ongeacht hun achtergrond.

Stappen vooruit zetten en echt tot actie komen, vraagt individuele én collectieve engagementen. Je kan zelf trainingen volgen over diversiteit en inclusie. Je kan samenwerken met collega's om inclusieve lesmethoden en materialen te ontwikkelen en te delen. Probeer in je eigen professionele praktijk actief te werken aan het verminderen van vooroordelen en het bevorderen van gelijkheid. Je kan je engageren in werkgroepen en commissies die diversiteit en inclusie bevorderen binnen de scholengemeenschap. Iedereen kan een engagement opnemen en zich zo inzetten voor een onderwijsomgeving die gelijke kansen biedt en waarin diversiteit wordt gevierd.

1. Deze netwerkdag was een initiatief in samenwerking met o.a. COC, COV, Katholiek Onderwijs Vlaanderen, UCLL, UHasselt, VCLB.